ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα) της 5ης Μαρτίου 1998 *

Στην υπόθεση C-175/97,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένη από τον Michel Nolin και την Laura Pignataro, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της ίδιας υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Γαλλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπουμένης από την Kareen Rispal-Bellanger, υποδιευθύντρια στη διεύθυνση νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, και τον Gautier Mignot, γραμματέα εξωτερικών υποθέσεων στην ίδια διεύθυνση, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Γαλλίας, 8 B, boulevard Joseph II,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωρισθεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, επειδή δεν θέσπισε ή, εν πάση περιπτώσει, δεν κοινοποίησε εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 93/89/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 1993, σχετικά με την εφαρμογή, εκ μέρους των κρατών μελών, των φόρων επί ορισμένων οχημάτων τα οποία χρησιμοποιούνται για οδική μεταφορά εμπορευμάτων, καθώς και των διοδίων και τελών χρήσης που εισπράττονται για τη χρησιμοποίηση ορισμένων έργων υποδομής (ΕΕ L 279, σ. 32), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ και την εν λόγω οδηγία,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. Gulmann, πρόεδρο τμήματος, M. Wathelet, J. C. Moitinho de Almeida (εισηγητή), D. A. O. Edward και J.-P. Puissochet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. La Pergola
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Δεκεμβρίου 1997,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 5 Μαΐου 1997 η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ, προσφυγή με την οποία ζητείται να αναγνωρισθεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, επειδή δεν θέσπισε ή, εν πάση περιπτώσει, δεν κοινοποίησε εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 93/89/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 1993, σχετικά με την εφαρμογή, εκ μέρους των κρατών μελών, των φόρων επί ορισμένων οχημάτων τα οποία χρησιμοποιούνται για οδική μεταφορά εμπορευμάτων, καθώς και των διοδίων και τελών χρήσης που εισπράττονται για τη χρησιμοποίηση ορισμένων έργων υποδομής (ΕΕ L 279, σ. 32, στο εξής: οδηγία), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ και την εν λόγω οδηγία.

2 Κατά το άρθρο 13, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας, τα κράτη μέλη όφειλαν να θεσπίσουν τις αναγκαίες διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν προς την οδηγία πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995 και να ενημερώσουν αμέσως την Επιτροπή.

3 Με την απόφαση της 5ης Ιουλίου 1995, C-21/94, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1995, σ. I-1827), το Δικαστήριο ακύρωσε την οδηγία διατηρώντας όμως τα αποτελέσματά της έως ότου το Συμβούλιο ψηφίσει νέα σχετική ρύθμιση.

4 Επειδή η Γαλλική Δημοκρατία δεν της κοινοποίησε μέτρα ληφθέντα για τη μεταφορά της οδηγίας και επειδή δεν διέθετε κανένα άλλο στοιχείο από το οποίο θα μπορούσε να προκύψει ότι εκπλήρωσε την υποχρέωσή της να θέσει σε ισχύ τις αναγκαίες διατάξεις, η Επιτροπή με έγγραφο οχλήσεως της 16ης Μαΐου 1995 ζήτησε από τη Γαλλική Κυβέρνηση να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δύο μηνών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 169, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης.

5 Ελλείψει απαντήσεως στο εν λόγω έγγραφο οχλήσεως, η Επιτροπή με επιστολή της 27ης Ιουνίου 1996 απηύθυνε στη Γαλλική Δημοκρατία αιτιολογημένη γνώμη, ζητώντας τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για συμμόρφωσή της προς τις κοινοτικές της υποχρεώσεις εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεως.

6 Με επιστολή της 26ης Νοεμβρίου 1996, οι γαλλικές αρχές επιβεβαίωσαν τη βούλησή τους να μεταφέρουν στο εσωτερικό δίκαιο την οδηγία. Επικαλούμενες σοβαρές δυσχέρειες που θα αντιμετώπιζαν οι οδικοί μεταφορείς, ζήτησαν συμπληρωματική προθεσμία προκειμένου να προβούν στην εν λόγω μεταφορά διά της νομοθετικής οδού.

7 Επειδή δεν έλαβε καμία ανακοίνωση εκ μέρους των γαλλικών αρχών, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

8 Αμυνόμενη η Γαλλική Δημοκρατία παρατήρησε ότι η μεταφορά της οδηγίας δεν πραγματοποιήθηκε λόγω των δυσχερειών που αντιμετωπίζει ο κλάδος της οδικής μεταφοράς εμπορευμάτων, οφειλομένων κυρίως στην αισθητή μείωση της δραστηριότητάς του, καθώς και στην αύξηση των κοινωνικών επιβαρύνσεων των επιχειρήσεων, λόγω της λήψεως διαφόρων μέτρων για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων.

9 Εξάλλου, η Γαλλική Κυβέρνηση παρατηρεί ότι οι επαγγελματίες μεταφορείς θεωρούν απαράδεκτες τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που απορρέουν από την αισθητά διαφορετική φορολόγηση του πετρελαίου κινήσεως στα διάφορα κράτη μέλη. Για τον λόγο αυτό, δυσκολεύονται να αποδεχθούν το επιπλέον κόστος που συνεπάγεται ο φόρος επί των οχημάτων το οποίο θα είχε ως συνέπεια η μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, πριν σημειωθεί πρόοδος σχετικά με τις προτάσεις εναρμονίσεως του συντελεστή των ειδικών φόρων καταναλώσεως.

10 Κατά την καθής κυβέρνηση, η υπ' αυτές τις συνθήκες μεταφορά της οδηγίας θα είχε ως αποτέλεσμα την όξυνση της κοινωνικής εντάσεως που επικρατεί στον κλάδο των οδικών μεταφορών και την υπονόμευση ενός κλάδου υπηρεσιών που είναι ουσιώδης για τη λειτουργία της εθνικής οικονομίας.

11 Η Γαλλική Κυβέρνηση προσθέτει ότι η καθυστέρηση μεταφοράς της οδηγίας δεν επέφερε σημαντική στρέβλωση του ανταγωνισμού με τους εταίρους της Γαλλικής Δημοκρατίας. Πράγματι, καίτοι η μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο θα έχει ως αποτέλεσμα την αισθητή αύξηση ορισμένων συντελεστών φορολογήσεως των οχημάτων, εντούτοις, δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 2, της οδηγίας έχει επιτραπεί στη Γαλλική Δημοκρατία μείωση κατά 50 % των εφαρμοστέων κατωτάτων συντελεστών μέχρι το τέλος του 1997. Επί πλέον, στη Γαλλία ισχύει σήμερα ένας υψηλός συντελεστής ειδικού φόρου καταναλώσεως επί του πετρελαίου κινήσεως, ο οποίος, από απόψεως συνολικού κόστους των μεταφορών, αντισταθμίζει σε σημαντικό βαθμό τις στρεβλώσεις που συνεπάγεται η μη εφαρμογή της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο.

12 Επιβάλλεται καταρχάς να τονιστεί ότι η Γαλλική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί ότι δεν ελήφθησαν ακόμα τα αναγκαία μέτρα για τη μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική νομοθεσία.

13 Επιβάλλεται στη συνέχεια να τονισθεί ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο απλός φόβος εσωτερικών δυσχερειών δεν δικαιολογεί τη μη τήρηση του κοινοτικού δικαίου (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 7ης Δεκεμβρίου 1995, C-52/95, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1995, σ. I-4443, σκέψη 38, και της 9ης Δεκεμβρίου 1997, C-265/95, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1997, σ. I-6959, σκέψη 55).

14 Επιβάλλεται, τέλος, η παρατήρηση ότι, αν η διαπίστωση παραβάσεως κράτους μέλους δεν συνδέεται με τη διαπίστωση τυχόν ζημίας που αυτή συνεπάγεται, το κράτος μέλος δεν μπορεί να προβάλει το γεγονός ότι η έλλειψη μέτρων μεταφοράς μιας οδηγίας δεν προκάλεσε ζημία σε άλλα κράτη μέλη (βλ., σχετικώς, μεταξύ άλλων, απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 1997, C-263/96, Επιτροπή κατά Βελγίου, που δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 30· σχετικά με το άρθρο 141 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, βλ. απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1971, 7/71, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 1003, σκέψη 50).

15 Συνεπώς, η ασκηθείσα από την Επιτροπή προσφυγή πρέπει να κριθεί βάσιμη.

16 Επιβάλεται, κατά συνέπεια, να αναγνωρισθεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, επειδή δεν θέσπισε εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 13, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής.

Επί των δικαστικών εξόδων

17 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή διατύπωσε σχετικό αίτημα και η Γαλλική Δημοκρατία ηττήθηκε, επιβάλλεται να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Η Γαλλική Δημοκρατία, επειδή δεν θέσπισε εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 93/89/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 1993, σχετικά με την εφαρμογή, εκ μέρους των κρατών μελών, των φόρων επί ορισμένων οχημάτων τα οποία χρησιμοποιούνται για οδική μεταφορά εμπορευμάτων, καθώς και των διοδίων και τελών χρήσης που εισπράττονται για τη χρησιμοποίηση ορισμένων έργων υποδομής, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 13, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής.

2) Καταδικάζει τη Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Gulmann Wathelet Moitinho de Almeida

Edward Puissochet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Μαρτίου 1998.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

C. Gulmann